

Van de voorzitter van de Coöperatie EM

We zijn nu zo'n drie jaar bezig met wat we inmiddels geregistreerd hebben als Coöperatie Energiek Maarwold. Begonnen met het idee dat het zonde was om zonnepanelen op daken van 30-er jaren huizen te leggen, maar dat we toch wat bij moesten dragen aan de energietransitie. En aangevuld met de directrice van Westerholm die vindt dat haar centrum meer in de buurt moest staan. En dat vinden wij ook. Net als dat we met elkaar de buurt moeten vormgeven, er aan moeten bijdragen dat we wat aan duurzaamheid doen. Dat is wat ons bindt. Of dat nu panelen op het dak van de Nicolaaskerk en/of op een ander groot pand in de buurt betreft, of het ophangen van mezenkasten, het planten van bollen of opruimen van straatvuil of het hinderen van onszelf bij het te hard rijden opdat kinderen en ouderen veiliger op straat kunnen vertoeven... Het zijn allemaal zaken die bijdragen aan de leefbaarheid hier onze 'wijk'. De reacties die we krijgen als we weer bezig zijn, doen goed. We doen het voor en met ons allen, en hebben iedereen nodig voor het inbrengen van, en het meedoen aan allerlei activiteiten.

Wat we doen, vertellen we in deze Nieuwsbrief, wat we vragen ook. Binnenkort is er bovendien een heuse website waar we kunnen bijhouden waar we staan, waar we ons over opwinden of waar we hopelijk vaak kunnen melden dat we samen met u, samen met de gemeente zaken voor elkaar krijgen voor onze buurt. Of dat nu zonnedaken zijn, of het opruimen van rommel die sommigen na aangenaam verpozen ons en onze toekomst nalaten.

Veel leesplezier met deze al weer 9^e nieuwsbrief! En doe met ons mee, tot nut van 't algemeen!

Wilbert Hoffstädt

De situatie rondom het zonnedak van de Nicolaaskerk

Terwijl we in de vorige Nieuwsbrief nog dachten dat het overleg met de Parochieraad van de Nicolaaskerk (en de Hildegardparochie) als eigenaar van het zonnedak min of meer in de eindfase was, en de brochure voor de participanten al verspreid hadden, hadden we buiten de Bisschoppelijke Raad gerekend. Die bleek uiteindelijk ook instemming te moeten geven omtrent het Recht van Opstal, het contract waarin de rechten en plichten rondom plaatsing van de zonnepanelen en de omvormer tussen de dakeigenaar en de gebruiker (wij dus) formeel wordt geregeld. Tot onze grote teleurstelling zag die Bisschoppelijke raad in januari j.l. nog veel problemen.... Het overleg (en nu met die Bisschoppelijke Raad) moest dus worden voortgezet. Dat overleg verloopt niet rechtstreeks met de coöperatie maar via de vertegenwoordigers van de Parochieraad.

Met engelengeduld proberen de vertegenwoordigers van de parochie en Energie Maarwold eendrachtig de consciëntieuze commissies die de bisschop adviseren, ervan te overtuigen dat wij samen zowel economisch als duurzaam voor alle partijen aan de slag willen. Dat doen we met respect voor elkaar. Onze ervaring is al dat ambtelijke molens langzaam maar grondig malen, maar het zou wel eens zo kunnen zijn dat dat afgekeken is van de qua levenservaring toch langer met dit bijltje hakkende katholieke kerk... Het moge dan misschien voor ons stervelingen wat traag lijken, maar we houden het vertrouwen erin dat het gaat lukken, ook omdat onze insteek is gericht op samenwerking en openheid naar elkaar. Het lijkt er zelfs op dat we (opnieuw) in een eindfase zijn beland.

Maar ook als het rond is, is het nu weer wachten op de nieuwe vulling van de subsidiepot door het komende kabinet en vrezen we toch pas het komende jaar (2022) van start te kunnen gaan met de stroomlevering.

Daken gezocht!

Omdat het realiseren van het zonnedak op de H. Nicolaaskerk nogal wat voeten in de aarde heeft, ontstaat als vanzelf de behoefte bij Energiek Maarwold om (alvast) naar een nieuw geschikt dak te zoeken. Gelukkig geeft Google Earth de mogelijkheid om Haren van boven te bekijken en dan valt snel op dat er zich een groot aantal platte (of licht schuine) daken in het dorp bevinden, zeker als we verder dan de Rijksstraatweg naar het oosten kijken.

Maar hoe dan verder? Zonder in details te vervallen, kijken we eerst naar de geschiktheid van het dak, in de zin van grootte en positie te opzichte van de zon.

Maar we kijken ook meteen wie de eigenaar is en schatten in of die gemotiveerd is om aan een zonneproject mee te werken.

Vanzelfsprekend lijkt dan de gemeente Groningen een interessante partij. Bijvoorbeeld om het dak van de Scharlakenhof van zonnepanelen te voorzien. In de beleidsvoornemens van de gemeente rondom zonne-energie (zie recente *Beleidskader Zonneparken*) wordt het leggen van zonnepanelen op daken als *eerste* optie genoemd. Als *tweede* worden dan locaties genoemd die reeds een andere functie hebben, zoals een geluidswal of een parkeerplaats. En pas *daarna* zijn in het beleid van Groningen zonneparken in het weiland of elders in het landschap aan de orde. Maar beleid en uitvoering lopen niet altijd qua volgorde in de pas.

Zo hadden wij serieus verkennend contact met de Gemeente. De betrokken ambtenaren (project energie transitie) hadden dan ook begrip voor ons verzoek om de mogelijkheden van het dak van de Scharlakenhof nader te onderzoeken. Hun collega's van het gemeentelijk Vastgoed Beheer deelden echter aansluitend mee, dat nog dit kalenderjaar een project zou worden gestart om alle gemeentelijke daken te beleggen met zonnepanelen. Dus door de Gemeente Groningen zelf. Belangstelling om iets in samenwerking met een coöperatie als de onze te doen was er niet bij hen. Het gemeentelijk adagium lijkt dus: niet met de burgers, maar zogenaamd voor de burgers en vooral voor ons zelf... We laten het er echter niet bij zitten en zullen via politieke partijen in de gemeenteraad dit type gesloten energiebeleid proberen open te breken! (Zie ook het artikel in *Haren de Krant* van 26 mei j.l.

<https://www.harendekrant.nl/nieuws/opiniestuk-energiek-maarwold/>)

Met enkele particuliere bedrijven en organisaties zijn we nog wel in gesprek. Een interessante optie lijkt bijvoorbeeld het dak van de Stichting Kinderopvang aan de Hemsterhuislaan waarmee we deze zomer verder gaan praten.

Al met al valt het nog niet mee om een geschikt dak te vinden dat aan de voorwaarden voldoet om te kunnen beleggen met zonnepanelen en te kunnen exploiteren in de vorm van een postcoderoosproject en waar we daadwerkelijk als coöperatie mee aan de slag kunnen. Vandaar onze oproep aan u voor andere suggesties voor een potentieel geschikt zonnedak. Ergens in of rond Haren, in ons eigen postcodegebied of in een postcodegebied dat grenst aan ons 9752-gebied. (Graag gemaild naar energiekmaarwold@xs4all.nl)

Zonnedak met verschillende manieren van leggen van zonnepanelen

Grotere biodiversiteit: nestkastjes, bloemrijke bermen en tuinen

Energiek Maarwold heeft van de gemeente een aantal nestkasten voor koolmezen gekregen. Die zijn in het voorjaar in onze wijk in de buurt van eikenbomen opgehangen (o.a. Hendrik de Vriesplantsoen, Westerse Drift, rondom het Buut) , om zo de eikenprocessierupsen te bestrijden.

Maar voor een goede natuurlijke bestrijding is meer nodig. Zo zijn er bijvoorbeeld diverse soorten kevers en sluipwespen, die ook hun bijdrage kunnen leveren. En om die te krijgen zijn er meer bloeiende inheemse planten nodig, die zich kunnen ontwikkelen in bloemrijke bermen en tuinen.

Dit past geheel in het streven van Energiek Maarwold om bij te dragen aan een groene leefomgeving met een grotere biodiversiteit.

Bij-bliotheek

De insectenstand is de laatste jaren door allerlei oorzaken sterk achteruitgegaan, en met zijn allen kunnen we daar wel iets aan doen. In Groningen is onlangs een zgn. bij-bliotheek geplaatst, en het leek aardig ook zoiets in Haren te realiseren. Het is een soort mini-bieb zoals er wel meer staan hier en daar, maar dan met informatie over vooral wilde bijen en vlinders. Naast de gewone honingbij komen er namelijk nog zo'n 350 soorten wilde (solitaire) bijen voor in Nederland. En die kunnen we een handje helpen met o.a. meer voedselaanbod (geschikte bloemplanten) en met nestgelegenheid. Informatie daar over zal dan te vinden zijn in de bij-bliotheek, ook is het de bedoeling daarbij zaadjes en plantmateriaal van geschikte planten aan te bieden. Als er onder u zijn die daarin willen bijdragen met plantjes, zaadjes (in een zakje), tuin- of andere boeken, heel graag! Wilt u dat dan ook even aan ons berichten? (energiekmaarwold@xs4all.nl)

Het is de bedoeling de bij-bliotheek te plaatsen aan de Lutsborgweg ter hoogte van Sassenhein. Daar is al een mooie bloeiende berm, en staat een bankje om eens rustig wat te bladeren of te Bijkletsen.

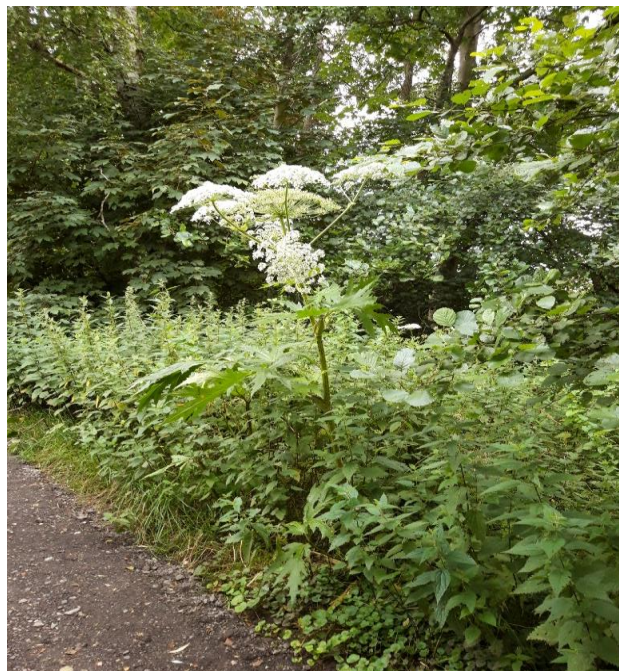

Storende exoten in de natuur

Wat te doen met exoten in de natuur? Wellicht hebt u die ook in uw eigen tuin staan, omdat u die planten mooi vindt. En bovendien: wat zijn eigenlijk exoten? Wanneer zijn ze inheems geworden? Dergelijke vragen maakt dat we dat exotische toch wat moeten relativiseren... Het belangrijkste probleem van invasieve exoten is echter dat ze geen onderdeel zijn van het inheemse ecosysteem. De bladeren worden bijvoorbeeld niet gegeten en er zitten geen insecten in. Daardoor is er voor vogels niets te halen. De meeste van die exoten zijn vreselijke woekeraars, die de inheemse planten verdringen. Dat is dan ook de reden dat in 2016 de EU een lijst met verboden en te bestrijden *invasieve exoten* heeft gepubliceerd. Een voorbeeld is de *Reuzenbalsemien* (of *Springbalsemien*). Die neemt de plaats in van soorten die hier wel horen. Gelukkig is deze makkelijk te bestrijden doordat de plant meestal met wortel en al kan worden uitgetrokken. Als iedere wandelaar langs het zandpad naar het Quintusbos wat van de Reuzenbalsemien uit de grond zou trekken, voordat ze zaad hebben gezet, gaat dat flink helpen. Reuzenbalsemien is eenjarig en als het geen zaad kan maken verdwijnt de plant.

Een gemener is de *Reuzenberenklauw*. Heel mooi, maar naast het verdringen van de inheemse flora is deze plant ook nog gevaarlijk: het sap kan lelijke brandblaren veroorzaken en kinderen die er (per ongeluk) van eten, moeten meteen naar het de Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis. In onze buurt (vooral rondom het meertje achter de Erasmuslaan en rondom Sassenhein) komen die planten in groten getale voor. Het zou wenselijk zijn om die woekering op zijn minst te beperken. Een efficiënte manier van bestrijden is de plant met wortel en al uitsteken. Dat is zwaar werk en er moet heel voorzichtig met goed bedekte huid en ogen gewerkt worden vanwege de giftigheid. De planten zijn nu uitgebloeid en er is haast geboden om zaadvorming voor te zijn.

Wellicht zijn er onder u die een keer een (zaterdag)ochtend willen meehelpen (met een schop, laarzen en tuinhandschoenen) om die berenklauw-exoten te elimineren? Laat ons even weten als u wilt helpen: energiekmaarwold@xs4all.nl

Wist u dat....

... er op de Emmalaan een stel nieuwe bomen komen dit najaar? Deels omdat de bomen die door de brand aangetast waren, moesten worden vervangen, maar er worden ook extra bomen bij geplant. De gemeente heeft een bordje met mededelingen neergezet aan de Emmalaan ter hoogte van de brandplaats omdat ze het gevoel heeft, anders niet iedereen die het aangaat, te informeren. Goed initiatief!

... achter de Mikkelfhorst een zonneweide wordt aangelegd door coöperatie Duurzaam Haren? Er wordt gemikt op het combineren van diverse functies op het terrein: wandelen, spelen, begrazen, oogsten, werken,... Zie <https://www.duurzaamharen.nl/project/polycultuur-zonnepark-de-mikkelfhorst>

... er een wedstrijd gaande lijkt tussen openbare besturen wie de meeste uitdagingen op het gebied van 'bestuurscultuur' heeft? Na de eerste winstpunten bij de Rijksoverheid, lijkt onze gemeente de handschoen op te pakken om alsnog op een eerste plaats te komen.... Zie daarvoor een aantal boeiende artikelen in NRC, Volkskrant en DvhN. Als burger kijken we veelal lijdzaam toe. Maar als coöperatie zien toch graag een uitnodiging tegemoet om in dialoog alsnog gehoord te worden. We helpen de gemeente Groningen graag (en goedkoper dan organisatie-adviesbureaus) naar een hogere plaats op de ranglijst!

... de coöperatie *Land van Ons* in Onnen meer dan 20 hectare grond gekocht heeft in de buurt van het spoor? Die gronden worden nu kleinschalig ingericht, en eind juni is er soort van kijkdag. <https://landvanons.nl/perceel/onneres/>

... we de komende tijd ook meer aan informatie over isolatie-maatregelen (en subsidieregelingen daaromtrent) en over (hybride) warmtepompen willen gaan doen? En dat we in dat kader graag in contact komen met lezers en leden die daaromtrent de nodige ervaring hebben en anderen daarmee zouden willen helpen?

... iedereen nu lid kan worden van *Coöperatie Energiek Maarwold*? En dat we in dat kader graag mensen zouden verwelkomen die ook -in bepaalde projecten- actief zouden willen zijn!

World Clean Up Day (18 september) in onze buurt

Leden van Energiek Maarwold combineren een wandeling in de buurt met zwerfvuil opruimen. Als het eenmaal schoon is, blijft het langer schoon!

In september 2020 hielden we onze eerste gezamenlijke zwerfvuil-opruimronde. Wilt u dit jaar ook éénmalig of vaker meehelpen om een stukje van uw buurt bij te houden? Loop dan mee op **zaterdag 18 september**, als onderdeel van de actie "Groningen schoon dankzij mij".

We verzamelen om 13.30 uur voor de Brandweerkazerne, Westerse Drift 5, en gaan door tot max. 15 uur. Grijpstocken lenen we van de gemeente, neem zelf (tuin)handschoenen mee. I.v.m. de organisatie willen we graag dat u zich van te voren opgeeft via energiekmaarwold@xs4all.nl

(Martina Dal Brollo, 2020)

Nazomer Kriebels

Lid worden van de Coöperatie Energiek Maarwold?

We zouden graag willen dat u lid wordt van onze coöperatie, zodat we wat armslag krijgen om onze doelen te bereiken. We willen af en toe een spreker uitnodigen in een zaaltje (als dat weer mogelijk is), daarbij koffie en thee kunnen aanbieden en een fles wijn voor de spreker, een website met daarop het laatste nieuws, handige meetapparaten huren, zoals een warmtebeeldcamera om warmtelekken in uw huis op te sporen, bollen planten, bloemen zaaien, zwerfvuil opruimen (augustus?), enz. Leden krijgen stemrecht tijdens de jaarlijkse Algemene ledenvergadering. De jaarcontributie is in 2021 € 10,-.

Te zijner tijd kunt u overigens ook *gratis* lid worden en ons steunen door over te stappen op een locale en duurzame energieleverancier "Energie van Ons" (EvO). EvO is ook de beoogde afnemer van de stroom van ons zonnedak. Als alles straks is ingeregeld, krijgt Energiek Maarwold een vergoeding van EvO voor nieuwe klanten die zich via ons* bij hen aanmelden. Die vergoeding is voldoende om u het lidmaatschap van Energiek Maarwold gratis aan te kunnen bieden. Bovendien ontvangt u dan een ander duurzaam cadeau, zoals een nestkast (voor andere vogels dan koolmezen..) voor in de tuin. Daarmee draagt u dan weer bij aan meer biodiversiteit in de wijk.

*) Nu nog niet overstappen naar EvO, want we hebben het nog niet ingeregeld!

Contact:

We staan open voor al uw suggesties met betrekking tot uw eigen betrokkenheid bij lopende of nieuw te starten projecten!

energiekmaarwold@xs4all.nl

Opgavestrook voor lidmaatschap (inleveren bij Penningmeester van EM,
Westerse Drift 59, of mailen)

Energiek Maarwold

Ik wil graag lid worden van de Coöperatie Energiek Maarwold U.A.

Naam:

Adres:

Postcode en plaats:

E-mailadres:

Datum:

Ik zal de contributie overmaken naar de bankrekening van **Energiek Maarwold U.A.:** NL63-INGB0008945390

Ik overweeg om via Energiek Maarwold over te stappen naar EvO en word zo gratis lid.